

TENTAMEN

HvA-HES

ALGEMENE ECONOMIE

2012- H2

**Onderwijseenheid : AECVS2FE01-1 & AECVS2FS01-1
Opleiding FRE & FSM
2^e jaars**

**Datum : 5 juli 2012
Tijd : 17.15 – 19.15 uur
VRJ**

NB

Opgave 1, 2 en 3 moet door iedereen gemaakt worden. Uit opgave 4 en 5 moet een keuze gemaakt worden: U kiest of voor opgave 4 of voor opgave 5. Elke vraag levert maximaal 2 punten. Totaal aantal punten is dan 20. Het cijfer is gelijk aan: aantal behaalde punten / 2.

OPGAVE 1: Liquiditeitenmassa en bankbalans.

In een economie zijn twee banken werkzaam, waarvan de (gedeeltelijke) balansen als volgt luiden:

Bank A			
Activa		Passiva	
Kas	159	Crediteuren	3650
Tegoed bij CB	609	Kortlopende spaartegoeden	4300
Debiteuren	1356	Langlopende spaartegoeden	1254

Bank B			
Activa		Passiva	
Kas	450	Termijn-deposito's (kort)	1975
Bankpapier	2340	Termijn-deposito's (lang)	2580
Leningen	6500	Pandbrieven	9675

Gegeven is verder, dat de Centrale Bank in deze economie voor 360 aan bankbiljetten in omloop heeft gebracht en de staat voor 75 aan munten.

1. Leg zowel voor bank A als bank B uit of het een primaire (of geldscheppende) bank is of een secundaire (of niet-geldscheppende) bank.
2. Bereken met behulp van bovenstaande gegevens de maatschappelijke geldhoeveelheid (M1). Laat een duidelijke berekening zien.
3. Bereken met behulp van bovenstaande gegevens de binnenlandse liquiditeitenmassa (M3). Laat een duidelijke berekening zien.
4. Bereken het extra kredietpotentieel van bank A, indien voor de direct opeisbare verplichtingen een minimum liquiditeit van 20% geldt.

Cliënt X houdt bij bank B een kortlopend deposito aan ter waarde van 80. Als dit deposito vervalt, wordt het vrijkomende geld op de volgende manier aangewend:

Naar rekening courant bij bank A:	40
Naar gemeentelijke belastingdienst:	20
Naar langlopende termijndeposito:	20

5. Bereken welke invloed deze transacties hebben op de maatschappelijke geldhoeveelheid en de binnenlandse liquiditeitenmassa.

OPGAVE 2 Rendementen op de kapitaalmarkt

Het rendement van vermogenstitels kan op verschillende manieren gedefinieerd en berekend worden. De bekendste soorten rendement van een obligatie zijn *couponrente*, *couponrendement* en *effectief rendement*.

1. Uit welke twee onderdelen bestaat het effectief rendement?

Beschouw een obligatie met een resterende looptijd van drie jaar. De nominale waarde van de obligatie is € 1.000. De jaarlijkse rentebetaling is € 70. De huidige marktrente voor vergelijkbare obligaties is 8%.

2. Wat is de couponrente (het couponrentebedrag) van deze obligatie (berekening laten zien)?

De koers van de obligatie is op dit moment € 974.

3. Is de huidige marktrente hoger of lager dan de couponrente. Licht uw antwoord toe.
4. Wat is het couponrendement van de obligatie op dit moment (berekening laten zien)?
5. Wat is het effectief rendement van de obligatie, indien deze thans wordt aangeschaft (berekening laten zien)?

Opgave 3 Valuta

De volgende aankoop- en verkoopkoersen van het Engelse pond en de Zuid-Afrikaanse rand en de Franse franc komen uit Het Financieele Dagblad van 23 mei 200X:

	<u>BANKBILJETTEN</u>		
<i>Land</i>	<i>Swiftcode</i>	<i>Aankoop</i>	<i>Verkoop</i>
<i>Engelse pond</i>	<i>GBP</i>	<i>3,6810</i>	<i>3,6030</i>
<i>Zd-Afrikaanse rand</i>	<i>ZAR</i>	<i>0,3750</i>	<i>0,3030</i>

	<u>GIRAAL</u>		
<i>Land</i>	<i>Swiftcode</i>	<i>Aankoop</i>	<i>Verkoop</i>
<i>Engelse pond</i>	<i>GBP</i>	<i>3,6522</i>	<i>3,6472</i>
<i>Zd-Afrikaanse rand</i>	<i>ZAR</i>	<i>0,35500</i>	<i>0,33500</i>

Uit deze aankoop- en verkoopkoersen blijkt dat de chartale spread voor het Engelse pond 2,14% van de middenkoers bedraagt en voor de Zuid-Afrikaanse rand 21,2%. Voor de girale spread bedragen deze percentages 0,14% respectievelijk 5,8%.

- 1 Verklaar waarom de girale spread kleiner is dan de chartale spread.
- 2 Verklaar waarom de spread voor het Engelse pond (zowel giraal als chartaal) aanzienlijk kleiner is dan die van de Zuid-Afrikaanse rand.
- 3 Bereken op basis van bovenstaande gegevens de chartale middenkoers van de ZAR.
- 4 Bepaal het aantal basispunten dat tussen de girale biedkoers en laatkoers van het Engelse pond zit.
- 5 Wat is het verschil tussen appreciatie en revaluatie van een valuta?

Let op:

Van de opgave 4 en 5 moet een opgave gemaakt worden. U kunt kiezen uit opgave 4 of 5.

Opgave 4

Van een land zijn de volgende macro economische gegevens bekend.

Loon

- Afkomstig van bedrijven 700
- Loon afkomstig van de overheid 200
- Overig inkomen 200

Saldo lopende rekening = export – import = 330 - 300

Consumptie

Consumptie van gezinnen	780
Overheidsconsumptie	250
Overheidsbestedingen	340

Investerings

Bruto-investeringen van bedrijven	190
Uitbreidingsinvesteringen bedrijven	60
Afschrijvingen	
• Bedrijven	140
• Overheid	0

Belastingen

Directe belastingen	160
Kostprijsverhogende belastingen en - verlagende subsidies	100

- 1 Behalve overheidsbestedingen doet de overheid ook overdrachtsuitgaven. Wat wordt verstaan onder overdrachtsuitgaven?
- 2 Bereken de materiële overheidsconsumptie. Toon uw berekening.
- 3 In het overzicht ontbreekt de mutatie (verandering) vlottende voorraden of bedrijfsvoorraden. Bepaal met behulp van bovenstaande gegevens de mutatie vlottende voorraden of bedrijfsvoorraden.
- 4 Met behulp van bovenstaande gegevens kan het nationaal spaarsaldo berekend worden. Wat verstaan we onder het nationaal spaarsaldo en bereken dit saldo.
- 5 Geef 2 voorbeelden van kostprijs verlagende subsidies.

Opgave 5

1 Een winkelier brengt zijn chartale omzet naar de bank en laat het bedrag bijschrijven op zijn rekening-courantgoed. Van wat voor soort transactie is sprake?

2 In een bepaalde periode vinden de volgende transacties plaats.

- Jansen stort € 1.000,- op zijn rekening-courant bij de bank.
- De bank verstrekt een lening van € 1.000,- aan Steensma; deze neemt het bedrag in bankbiljetten op.
- Valkonet lost zijn schuld van € 500,- bij de bank af door storting in bankbiljetten.
- De Koning koopt via zijn R.C.-tegoed voor € 1.000,- kort toonderpapier.

Met hoeveel neemt M3 toe?

3 Wat verstaan we onder bruto investeringen?

De vragen 4 en 5 gaan over de volgende gegevens die van een economie bekend zijn:

Loon afkomstig van bedrijven	350
Overig inkomen	100
Loon afkomstig van de overheid	100
Directe belastingen	80
Export	165
Import	150
Consumptie van gezinnen	390
Overheidsconsumptie	125
Overheidsbestedingen	170
Bruto-investeringen van bedrijven	95
Uitbreidingsinvesteringen bedrijven	30
Afschrijvingen	
* bedrijven	70
* overheid	0
Kostprijsverhogende belastingen - subsidies	50

4 Hoe groot is de omvang van de *materiële* overheidsconsumptie? Toon de berekening.

5 Met welk bedrag veranderen de bedrijfsvoorraden? Toon de berekening.